

รูปแบบการนิเทศโรงเรียนแก่นำการพัฒนาหลักสูตรระดับชั้นเรียนสำหรับโรงเรียนเอกชน

Model of School Supervision Vocal Curriculum Development for Private Schools

ดนุภัก ชาว์ศรีกุล¹

Danupak Chaousrikul¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาและทดลองใช้รูปแบบการนิเทศโรงเรียนแก่นำการพัฒนาหลักสูตรระดับชั้นเรียนสำหรับโรงเรียนเอกชน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอน จำนวน 55 คน จากโรงเรียนเอกชน จำนวน 3 แห่ง ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้วิจัย คือ แบบทดสอบแบบสอบถาม และการใช้ดัชนีประสิทธิผลในการวัดประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศ สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละและ t-test ผลการพัฒนารูปแบบการนิเทศ พบว่า รูปแบบการนิเทศประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ และกระบวนการ ส่วนผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศ พบว่า รูปแบบการนิเทศมีประสิทธิผลร้อยละ 91.78 / 89.20 ซึ่งครูผู้สอนมีคะแนนเฉลี่ยหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับ “มากที่สุด”

คำสำคัญ: รูปแบบการนิเทศโรงเรียนเอกชน, รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรระดับชั้นเรียน, การพัฒนาหลักสูตร, การพัฒนาครู, การศึกษาของครู, การพัฒนาหลักสูตรระดับชั้นเรียน, การใช้หลักสูตร

Abstract

The aims of this study were to develop and implement a model of school supervision focused on classroom-level curriculum development in the private school context. Fifty-five teachers from three private schools selected using purposive sampling in this study. To assess the implementation of the model, the researcher used the pre-post test and the questionnaires for satisfaction survey. The researcher also used effectiveness index to measure the effectiveness of the model. The statistic used in this study were percentage and t-test. The result of classroom-level curriculum development model found that the model consisted of three elements which

¹ ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ ดร., กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี

¹ Senior professional supervisor Dr., In-service Group Monitoring and Evaluation, Ubon Ratchathani Provincial Education Office

were principles, objectives and process. The result of the model implementation assessment showed that the effectiveness of the model was 91.78 / 89.20. The result of the t-test to compare pre-post test found that pre-test scores was higher than post-test scores at the significant level of 0.5. Moreover, satisfaction levels of administrators in classroom-level curriculum development model was at the highest level.

Keywords: Model of private school supervision, Classroom-level curriculum development model, Curriculum development, Teacher development, Teacher education, Curriculum materials, Curriculum implementation

บทนำ

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการได้ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นกรอบและทิศทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีขีดความสามารถการแข่งขันในเวทีสากล ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานดังกล่าวนี้ใช้แนวคิดหลักสูตรอิงมาตรฐาน กำหนดให้มาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุลจำเป็นต้องคำนึงถึงหลักการพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพ และภาษาต่างประเทศ ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ที่มีตัวชี้วัดระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์เป็นเป้าหมายสำคัญที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552: 1, 8) ทั้งนี้ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้บรรลุตามมรรคผลดังกล่าวนี้สถานศึกษาซึ่งมีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

สถานศึกษาจึงต้องพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในชั้นเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ซึ่งเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนต้องจัดทำหลักสูตรระดับชั้นเรียนในรายวิชาที่รับผิดชอบสอนของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ (ยอดอนงค์ จอมหงษ์พิพัฒน์ และคณะ, 2563: 59-60) โดยครูผู้สอนต้องดำเนินการจัดทำหลักสูตรระดับชั้นเรียนเป็นสองส่วน คือ ส่วนที่ 1 ตัวหลักสูตรเพื่อใช้เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ในแต่ละระดับชั้นและส่วนที่ 2 เอกสารประกอบหลักสูตร เพื่อให้การนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีทิศทางถูกต้องตามเจตนารมณ์ของการพัฒนาหลักสูตรและช่วยให้การใช้หลักสูตรมีความสะดวกยิ่งขึ้น (รัตนะ บัวสนธ์, 2556: 31-32) ดังนั้น การจัดทำหลักสูตรระดับชั้นเรียนให้เชื่อมโยงกับมาตรฐานการเรียนรู้จึงเป็นเรื่องที่ทุกฝ่ายต้องให้ความสนใจอย่างจริงจังโดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักสูตรระดับชั้นเรียนนั้นมีผลโดยตรงต่อผู้เรียน จำเป็นที่ครูผู้สอนต้องเอาใจใส่เป็นพิเศษว่าทุกองค์ประกอบของหลักสูตรไม่ว่าจะเป็นเนื้อหาสาระที่สอน กิจกรรมการเรียนรู้ ชิ้นงานหรือภาระงานที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ เกณฑ์การวัดและประเมินผล สื่อการเรียนรู้ต้องเชื่อมโยงสะท้อนสิ่งที่พัฒนาผู้เรียนตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ ด้วยเหตุนี้ การพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตรระดับชั้นเรียนจึงมีความจำเป็นเพราะเป็นบุคคลสำคัญที่สุดใน

การนำหลักสูตรไปใช้ ครูผู้สอนต้องสามารถจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และเลือกวิธีการสอนอย่างเหมาะสม สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลให้การนำหลักสูตรไปใช้บรรลุตามเป้าหมาย (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553: 4, 36, 65)

อย่างไรก็ตามจากการศึกษาสภาพปัญหาของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เกิดจากผลการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นการนำหลักสูตรระดับชั้นเรียนไปใช้ของสถานศึกษานั้นเอง โดยได้จากรายงานผลการวิจัยของหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมีข้อดีในหลายประการ เช่น กำหนดเป้าหมายการพัฒนาไว้ชัดเจน มีความยืดหยุ่นเพียงพอให้สถานศึกษาบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาได้ สำหรับปัญหาที่พบส่วนใหญ่เกิดจากการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาและห้องเรียน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2562: 1) สอดคล้องกับผลการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานพบสภาพปัญหาโดยรวม ดังนี้ (1) ขาดแคลนครูทั้งเชิงปริมาณตามความต้องการของโรงเรียน และคุณภาพด้านการสอนตามศาสตร์การสอนของกลุ่มสาระนั้นๆ ได้แก่ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ (2) ขาดนโยบายสนับสนุนการปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ภาษาอังกฤษ และหน้าที่พลเมือง (3) ครูสอนไม่ตรงตามวุฒิ และขาดแคลนครูในบางพื้นที่จึงส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา (4) การสอนของครู เช่น เน้นการสอนบรรยายเนื้อหา การสอนที่เป็นนามธรรม โดยไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์ จินตนาการ ทักษะการแสวงหาความรู้และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง (5) หนังสือ ตำรา สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษายังขาด

คุณภาพ ไม่สร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ และสาเหตุที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ปัญหาเกิดจากความไม่พร้อมของผู้เรียนเอง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2555 อ้างถึงใน สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา, 2559 ก: 153 ; สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา, 2559 ข: 38) เชื่อมโยงกับผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของครูในการพัฒนาหลักสูตรระดับชั้นเรียนที่อิงมาตรฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่าการสอนของครูยึดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์ มุ่งเน้นการประเมินความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่สอน ไม่ใช่การวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดตามที่หลักสูตรกำหนด ครูจึงมีความต้องการวิธีการจัดทำหลักสูตรระดับชั้นเรียน การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ การออกแบบและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ (รุ่งทิวา จันทน์วิฒนวงศ์, 2559: 156-157) และสัมพันธ์กับรายงานผลการนิเทศการศึกษาด้านการนำหลักสูตรระดับชั้นเรียนไปใช้โรงเรียนเอกชนของปีที่ผ่านมาพบปัญหา คือ ครูไม่ได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ จึงส่งผลให้การนำหลักสูตรไปใช้ไม่บรรลุตามเป้าหมายที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด สาเหตุอาจเนื่องจากโรงเรียนเอกชนไม่ได้รับการนิเทศติดตามการดำเนินงานตามนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการเป็นเวลามากกว่า 10 ปี (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี, 2562: 4) ซึ่งสภาพปัญหาเหล่านี้จึงส่งผลถึงคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นรากฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ จึงนับว่าเป็นภารกิจที่สำคัญของสถานศึกษา หน่วยงานทางการศึกษา และผู้ที่มี

ส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนที่ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน การบริหาร และมีส่วนรับผิดชอบด้วยกัน จำเป็นต้องมีระบบกำกับติดตามคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ และบรรลุคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ดังนั้น การกำกับดูแลคุณภาพของการนำหลักสูตรระดับชั้นเรียนไปใช้จึงเป็นสิ่งที่จำเป็น โดยมีกระบวนการสำคัญที่นำมาใช้ในการควบคุมคุณภาพ คือ การนิเทศการศึกษา เพื่อให้การนำหลักสูตรไปใช้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ และประสิทธิภาพ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553: 9) จึงเป็นบทบาทของศึกษานิเทศก์ ผู้มีภาระงานหลักในการนิเทศการศึกษาและการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา ซึ่งสิ่งสำคัญที่สุดในการทำหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ คือ การเป็นผู้นำทางวิชาการ ได้แก่ (1) เป็นผู้ชี้้นำให้คำปรึกษาในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมและเป็นประโยชน์ (2) เป็นผู้จูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องตามตัวแบบหรือแบบอย่างที่ดีได้ และ (3) เป็นผู้พัฒนาให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่พึงประสงค์ขององค์กรหรือสังคม (สมหวัง พันธะลี, 2564: 2) ทั้งนี้ การนิเทศการศึกษาที่จะประสบผลสำเร็จได้นั้นจำเป็นต้องมีนวัตกรรมการนิเทศการศึกษา เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงขึ้น ดังนั้น นวัตกรรมการนิเทศการศึกษาที่จะส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถนำมาตรฐานการเรียนรู้ไปสู่การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน คือ รูปแบบการนิเทศโรงเรียนแกนนำการพัฒนาหลักสูตรระดับชั้นเรียนสำหรับโรงเรียนเอกชน เพราะเป็นรูปแบบการนิเทศที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย สามารถนำไปใช้ได้กับปัญหาได้จริง จึงทำให้ครูผู้สอนมีความรู้ในการพัฒนาหลักสูตรระดับชั้นเรียนและทักษะการนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเนื่องจากมีหลักสูตรการฝึกอบรมที่มีการกำหนดกรอบและทิศทางในการพัฒนาครูผู้สอนอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน มุ่งเน้นให้ครูผู้สอนได้ลงมือฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง

มีการทำงานเป็นทีมให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และมีการเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนได้พูดคุยแสดงความคิดเห็นร่วมกันในเวลาปฏิบัติงานที่มีศึกษานิเทศก์เป็นหลักในการช่วยเหลือครู ซึ่งสอดคล้องกับผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรระดับชั้นเรียนที่อิงมาตรฐาน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่า ครูได้รับการพัฒนาความรู้ควบคู่กับการเพิ่มพูนทักษะจากการฝึกปฏิบัติในขณะทำงานซึ่งเป็นการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ในการพัฒนาหลักสูตรระดับชั้นเรียนและการนำไปใช้ (รุ่งทิวา จันทน์วัฒนวงษ์, 2559: 157) และผลการพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อส่งเสริมศักยภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ครูผู้รับการนิเทศสามารถจัดการเรียนรู้ได้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีการร่วมกันกำหนดเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ และเปิดโอกาสให้ผู้รับการนิเทศได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันโดยมีศึกษานิเทศก์คอยแนะนำและช่วยเหลือในขณะทำงาน (วชิรา เครือคำอ้าย และชวลิต ขอดศิริ, 2562: 130)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นนี้ ผู้วิจัยเห็นประเด็นสำคัญที่ว่าปัญหาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี จำเป็นต้องใช้นวัตกรรมการนิเทศการศึกษาเป็นเครื่องมือดำเนินการโดยมีศึกษานิเทศก์ซึ่งเป็นผู้มีทั้งศาสตร์ของการนิเทศการศึกษา คือ มีความรอบรู้อย่างรอบด้านทั้งเชิงกว้างและเชิงลึกในงานวิชาการ และเป็นบุคคลที่มีศิลปะของการนิเทศการศึกษา คือ การใช้ศิลปะกระตุ้นแรงขับภายในของผู้รับการนิเทศให้ทำงานจนบรรลุผลสำเร็จ ดังนั้น การนำรูปแบบการนิเทศโรงเรียนแกนนำการพัฒนาหลักสูตรระดับชั้นเรียนสำหรับโรงเรียนเอกชนไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับมาตรฐานการเรียนรู้ จึงเป็นเรื่องจำเป็น

อย่างเร่งด่วนที่จะต้องรีบดำเนินการ เพื่อเป็นการขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพการศึกษาทั้งระบบให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศโรงเรียนแกนนำการพัฒนาหลักสูตรระดับชั้นเรียนสำหรับโรงเรียนเอกชน

2. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการนิเทศโรงเรียนแกนนำการพัฒนาหลักสูตรระดับชั้นเรียนสำหรับโรงเรียนเอกชน

วิธีดำเนินการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัยที่ใช้ คือ การวิจัยและพัฒนา (Research and Development)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ ครูผู้สอน จำนวน 1,800 คน จากโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2563

2. กลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

ขั้นตอนที่ 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอน จำนวน 55 คน จากโรงเรียนเอกชน จำนวน 3 แห่ง ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ รูปแบบการนิเทศโรงเรียนแกนนำการพัฒนาหลักสูตรระดับชั้นเรียน

2. ตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศโรงเรียนแกนนำการพัฒนาหลักสูตรระดับชั้นเรียน

เครื่องมือเก็บข้อมูล

เครื่องมือเก็บข้อมูล คือ (1) แบบประเมินรูปแบบการนิเทศ (2) แบบทดสอบ มีค่าความยากเท่ากับ 0.42 ค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 0.45 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.80 และ (3) แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

การดำเนินการวิจัย มี 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนารูปแบบการนิเทศโรงเรียนแกนนำการพัฒนาหลักสูตรระดับชั้นเรียนสำหรับโรงเรียนเอกชน โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ แนวคิดการนิเทศแบบชี้แนะ แนวคิด Powerful Learning แนวคิดการนิเทศแบบ PIDER และแนวคิดการนิเทศโดยใช้วงจรของเดมมิ่ง แล้วนำผลการศึกษาด้านทฤษฎีมาบูรณาการกับข้อค้นพบและข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านการนำหลักสูตรระดับชั้นเรียนไปใช้ของสถานศึกษาจากเอกสารรายงานผลการนิเทศการศึกษาโรงเรียนเอกชนของปีที่ผ่านมา และการสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์ของหน่วยงานหรือสถาบันทางการศึกษา ซึ่งผลจากการบูรณาการทำให้ได้ร่างรูปแบบการนิเทศ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ (1) หลักการ คือ ผู้รับการนิเทศเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการลงมือปฏิบัติจริง ร่วมคิดร่วมทำ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เกี่ยวข้อง สร้างเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ (2) วัตถุประสงค์ คือ เพื่อพัฒนาความรู้ในการจัดทำหลักสูตรระดับชั้นเรียนและทักษะการนำหลักสูตรไปใช้ และ (3) กระบวนการ มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การกำหนดสิ่งที่จะนิเทศ (Define) เป็นการระบุปัญหาหรือสิ่งที่ต้องการพัฒนา ได้แก่ การศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญต่อการนิเทศ และการวิเคราะห์ความต้องการพัฒนาของกลุ่มเป้าหมาย ขั้นที่ 2 การวางแผนการนิเทศ (Plan) เป็นการกำหนดงานที่จะ

นิตเทศ ได้แก่ การจัดทำแผนการนิตเทศ การกำหนดปฏิทินการนิตเทศ และการประชุมชี้แจงขั้นตอนการนิตเทศ ขั้นที่ 3 การลงมือนิตเทศ (Do) เป็นการทำงานตามแผนที่กำหนดซึ่งมีการปฏิบัติงาน 2 ลักษณะ คือ 3.1 การพัฒนาความรู้ก่อนการนิตเทศ และ 3.2 การนิตเทศพัฒนาทักษะงานภาคสนาม โดยใช้วิธีการนิตเทศแบบสอนงาน มี 4 ขั้น ได้แก่ (1) การสร้างบรรยากาศที่ดี (2) การใช้คำถามเชิงบวก (3) การร่วมกันชี้แนะแนวทางแก้ปัญหา (4) การให้ดูตัวอย่างของจริง ขั้นที่ 4 การสะท้อนผลการนิตเทศ (Review) เป็นการทบทวนไต่ตรองสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการนิตเทศ ได้แก่ การเล่าถึงจุดเด่นและจุดพัฒนา การจัดทำรายงานผลการนิตเทศ และการเผยแพร่ผลการนิตเทศ หลังจากนั้นจึงนำรูปแบบการนิตเทศที่ยกร่างเสร็จไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประเมินความสอดคล้องสัมพันธ์กันขององค์ประกอบแต่ละส่วน

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้รูปแบบการนิตเทศ โรงเรียนแกนนำการพัฒนาหลักสูตรระดับชั้นเรียนสำหรับโรงเรียนเอกชน ซึ่งมีเนื้อหาการนิตเทศ 2 งาน คือ หลักสูตรระดับชั้นเรียนและเอกสารประกอบหลักสูตร โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนหลัง (One Group Pretest-Posttest Design) (รัตนะ บัวสนธ์, 2556: 56) ดังนี้

1. การพัฒนาความรู้ในการจัดทำหลักสูตรระดับชั้นเรียนก่อนการนิตเทศ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอน จำนวน 55 คน จากโรงเรียนเอกชน จำนวน 3 แห่ง ก่อนดำเนินการอบรมผู้วิจัยทำการทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรระดับชั้นเรียน แล้วจึงดำเนินการกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร จำนวน 2 วัน โดยใช้วิธีการนิตเทศแบบสอนงาน มี 4 ขั้น ได้แก่ (1) การสร้างบรรยากาศที่ดี โดยการกล่าวทักทายทำตัวตามสบายเป็นกันเอง และชื่นชมผู้เข้าอบรมที่พัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการจัดการเรียนรู้ (2) การใช้คำถามเชิงบวก เช่น ถ้ากล่าวถึงหลักสูตรระดับ

ชั้นเรียนแล้วผู้เข้าอบรมคิดถึงอะไรบ้าง ใครคือผู้ที่จะจัดทำ และต้องดำเนินการอย่างไร หรือการจัดทำหลักสูตรระดับชั้นเรียนเป็นหน้าที่ของใคร มีองค์ประกอบอะไรบ้าง และจะต้องดำเนินการอย่างไร (3) การร่วมกันชี้แนะแนวทางแก้ปัญหา โดยการเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนร่วมกันแสดงความคิดเห็นต่อคำถามจากข้อ 2 เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปของคำตอบ และร่วมกันสรุปประเด็นเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น (4) การให้ดูตัวอย่างของจริง โดยให้ครูผู้สอนศึกษาตัวอย่างเอกสารประกอบหลักสูตรระดับชั้นเรียน วิชาวิทยาการคำนวณ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ขณะปฏิบัติตามใบกิจกรรม ก่อนสิ้นสุดการอบรมผู้วิจัยทำการสอบวัดความรู้เรื่องเดิมที่ได้สอบวัดก่อนแล้วโดยใช้เครื่องมือเดิมเพื่อเปรียบเทียบผลการสอบวัดความรู้ความสามารถระหว่างก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิตเทศ และทำการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการนิตเทศ โดยการนำเอาผลการสอบวัดความรู้และการฝึกปฏิบัติตามใบกิจกรรมของครูทุกคนจากการอบรมเชิงปฏิบัติการไปหาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการนิตเทศ

2. การนิตเทศพัฒนาทักษะการจัดทำหลักสูตรระดับชั้นเรียนภาคสนาม กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอน จำนวน 55 คน โดยใช้วิธีการนิตเทศแบบสอนงาน มี 4 ขั้น ได้แก่ (1) การสร้างบรรยากาศที่ดี ผู้วิจัยกล่าวทักทายแนะนำตัวเองและคณะนิตเทศ แล้วจึงชื่นชมผลงานที่โดดเด่นของนักเรียนหรือครูหรือโรงเรียนเพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน และแจ้งจุดประสงค์ของการนิตเทศ (2) การใช้คำถามเชิงบวก ผู้วิจัยถามว่า ครูจัดทำหลักสูตรระดับชั้นเรียนแล้วเป็นอย่างไร และมีองค์ประกอบใดของหลักสูตรระดับชั้นเรียนที่ลงมือทำแล้วยังไม่เข้าใจ (3) การชี้แนะแนวทางแก้ปัญหา ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ผู้รับการนิตเทศร่วมกันแสดงความคิดเห็นในคำถามจากข้อ 2 เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปของคำตอบ พร้อมทั้งกล่าวชื่นชมยกย่อง และร่วมกันสรุปประเด็น

เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น หลังจากนั้น ผู้วิจัยจึงสรุปองค์ประกอบของหลักสูตรระดับชั้นเรียน (4) การให้ดูตัวอย่างของจริง ผู้วิจัยให้ผู้รับการนิเทศ ศึกษาตัวอย่างเอกสารประกอบหลักสูตรระดับชั้นเรียน วิชาไซลาร์เซลล์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อให้มองเห็นภาพรวมทั้งหมดในการจัดทำแต่ละองค์ประกอบของหลักสูตรระดับชั้นเรียน ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้เปิดโอกาสให้ผู้รับการนิเทศแสดงความคิดเห็นหรือสะท้อนผลกลับในเนื้อหาเรื่องทีมนิเทศก่อนสิ้นสุดการนิเทศ หลังจากนั้น จึงให้ผู้รับการนิเทศทำแบบสอบถาม ความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบการนิเทศ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลการประเมินรูปแบบการนิเทศ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

2. ข้อมูลที่แสดงประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่า E1, E2 และข้อมูลที่แสดงประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการนิเทศ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่า EI

3. ข้อมูลที่เป็นคะแนนจากการทดสอบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ การทดสอบค่าที (Dependent Samples t-test) (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2556: 145-147)

4. ข้อมูลที่เป็นคะแนนจากการสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาแบบการนิเทศโรงเรียน แกนนำการพัฒนาหลักสูตรระดับชั้นเรียนสำหรับโรงเรียนเอกชน พบว่า ได้รูปแบบการนิเทศที่มีความเหมาะสม ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้ (1) หลักการ คือ ผู้รับการนิเทศเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการลงมือปฏิบัติจริง ร่วมคิด

ร่วมทำ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ที่เกี่ยวข้อง สร้างเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ (2) วัตถุประสงค์ คือ เพื่อพัฒนาความรู้ในการจัดทำหลักสูตรระดับชั้นเรียนและทักษะการนำหลักสูตรไปใช้ และ (3) กระบวนการ มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การกำหนดสิ่งที่จะนิเทศ (Define) เป็นการระบุปัญหาหรือสิ่งที่ต้องการพัฒนา ได้แก่ การศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญต่อการนิเทศ และการวิเคราะห์ความต้องการพัฒนาของกลุ่มเป้าหมาย ขั้นที่ 2 การวางแผนการนิเทศ (Plan) เป็นการกำหนดงานที่จะนิเทศ ได้แก่ การจัดทำแผนการนิเทศ การกำหนดปฏิทินการนิเทศ และการประชุมชี้แจงขั้นตอนการนิเทศ ขั้นที่ 3 การลงมือนิเทศ (Do) เป็นการทำงานตามแผนที่กำหนดซึ่งมีการปฏิบัติงาน 2 ลักษณะ คือ 3.1 การพัฒนาความรู้ก่อนการนิเทศ และ 3.2 การนิเทศพัฒนาทักษะงานภาคสนาม โดยใช้วิธีการนิเทศแบบสอนงาน มี 4 ขั้น ได้แก่ (1) การสร้างบรรยากาศที่ดี (2) การใช้คำถามเชิงบวก (3) การร่วมกันชี้แนะแนวทางแก้ปัญหา (4) การให้ดูตัวอย่างของจริง ขั้นที่ 4 การสะท้อนผลการนิเทศ (Review) เป็นการทบทวนไตร่ตรองสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการนิเทศ ได้แก่ การเล่าถึงจุดเด่นและจุดพัฒนา การจัดทำรายงานผลการนิเทศ และการเผยแพร่ผลการนิเทศ

2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศ โรงเรียนแกนนำการพัฒนาหลักสูตรระดับชั้นเรียนสำหรับโรงเรียนเอกชน พบว่า รูปแบบการนิเทศมีประสิทธิภาพระหว่างกระบวนการกับหลังกระบวนการเท่ากับ 91.78/89.20 และประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการนิเทศเท่ากับ 0.8444 ซึ่งครูผู้สอนมีคะแนนเฉลี่ยหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับมากที่สุด รายละเอียดตามตาราง 1-3 ดังนี้

ตาราง 1 ผลการหาค่าประสิทธิภาพระหว่างกระบวนการกับหลังกระบวนการและประสิทธิผลของการเรียนรู้

คนที่	คะแนนก่อนการอบรม	คะแนนระหว่างการใช้รูปแบบ					รวม	คะแนนหลังการอบรม
		คำอธิบายรายวิชา)	โครงสร้างรายวิชา	หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	การนำเสนองาน		
	30	10	10	20	20	10	70	30
Σx	506	492	504	1016	1012	510	3534	1472
\bar{X}	9.20	8.95	9.16	18.47	18.40	9.27	64.25	26.76
S.D.	1.84	0.89	0.79	1.02	0.99	0.76	1.89	1.32
ประสิทธิภาพ: $E1/E2 = 91.78/89.20$								
ประสิทธิผล = 0.8444								

จากตาราง 1 พบว่า รูปแบบการนิเทศมีประสิทธิภาพระหว่างกระบวนการกับหลังกระบวนการเท่ากับ $91.78/89.20$ และประสิทธิผลของการ

เรียนรู้เท่ากับ 0.8444 แสดงให้เห็นว่า รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นนี้ทำให้ครูผู้สอนเกิดประสบการณ์ในการเรียนรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 84.44

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนการอบรมและหลังการอบรมของครูผู้สอน

คะแนน	n	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	df	t	P
ก่อนอบรม	55	30	9.20	1.8398	54	56.646*	.000
หลังอบรม	55	30	26.7636	1.3188			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า ค่าสถิติ (t) มีค่าเท่ากับ 56.646 ที่องศาอิสระเท่ากับ 54 โดยมีค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (.05) แสดงว่า มีนัยสำคัญทาง

สถิติ นั้นหมายความว่า ครูผู้สอนมีคะแนนเฉลี่ยหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 3 ผลการวัดความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการนิเทศโรงเรียนแกนนำการพัฒนาหลักสูตรระดับชั้นเรียน

รายการประเมิน	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร	55	4.52	0.59	มากที่สุด
การพัฒนาหลักสูตรระดับชั้นเรียน	55	4.56	0.59	มากที่สุด
การนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร	55	4.60	0.54	มากที่สุด
ภาพรวมทั้ง 3 ด้าน	55	4.56	0.57	มากที่สุด

จากตาราง 3 พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการนิเทศโรงเรียนแกนนำการพัฒนาหลักสูตรระดับชั้นเรียนสำหรับโรงเรียนเอกชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.56$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร ($\bar{X}=4.60$) รองลงมาคือ การพัฒนาหลักสูตรระดับชั้นเรียน ($\bar{X}=4.56$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การบริหารจัดการหลักสูตร ($\bar{X}=4.52$)

การอภิปรายผล

1. ผลการพัฒนาแบบการนิเทศโรงเรียนแกนนำการพัฒนาหลักสูตรระดับชั้นเรียนสำหรับโรงเรียนเอกชน พบว่า รูปแบบการนิเทศประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ และกระบวนการ โดยมีการจัดเรียงไว้ให้มีความสัมพันธ์และส่งเสริมกันอย่างเป็นระบบ เนื่องจากเป็นรูปแบบการนิเทศที่ได้รับการพัฒนาขึ้นอย่างมีลำดับขั้นตอนในแต่ละขั้นตอนไม่ได้แยกจากกันโดยเด็ดขาดแต่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน โดยเริ่มต้นจากผู้วิจัยศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัญหาการนำหลักสูตรระดับชั้นเรียนไปใช้และผลการวิเคราะห์ความต้องการของครูในการพัฒนาหลักสูตรระดับชั้นเรียนซึ่งทำให้เกิดความชัดเจนในประเด็นการพัฒนา แล้วจึงศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และ

กำหนดกรอบแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการนิเทศ เพื่อนำมาสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศ ส่วนการสังเคราะห์สาระในแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศได้มีการดำเนินการอย่างสอดคล้องกัน เริ่มตั้งแต่การสังเคราะห์หลักการของรูปแบบการนิเทศเพื่อเชื่อมโยงไปสู่วัตถุประสงค์และกระบวนการของรูปแบบการนิเทศ แล้วจึงนำมาขยายเป็นรูปแบบการนิเทศและนำรูปแบบการนิเทศที่ย่างเสร็จไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องสัมพันธ์กันขององค์ประกอบในแต่ละส่วน หลังจากนั้นจึงนำรูปแบบการนิเทศไปทดลองนำร่อง เพื่อหาประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศก่อนนำไปทดลองใช้จริง ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Fawcett and Downs (1986 อ้างถึงใน ศิริชัย กาญจนาวาสี, 2554: 49-50) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างรูปแบบว่า ผู้สร้างต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบต่อเนื่องสัมพันธ์กันเพื่อแสดงให้เห็นถึงภาพรวมของแนวทางการดำเนินงานทั้งหมด เพราะจะช่วยให้การทำความเข้าใจ การทำนาย และการตัดสินใจได้ตรงตามจุดประสงค์ (แฮนด์, 2555: 140 ; รัตนะบัวสนธิ์, 2556: 124)

2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศโรงเรียนแกนนำการพัฒนาหลักสูตรระดับชั้นเรียนสำหรับโรงเรียนเอกชน พบว่า รูปแบบการนิเทศมีประสิทธิภาพระหว่างกระบวนการกับหลังกระบวนการ

เท่ากับ 9.178/89.20 และมีประสิทธิผลของการเรียนรู้เท่ากับ 0.8444 แสดงให้เห็นว่า รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นนี้ทำให้ครูผู้สอนเกิดประสบการณ์ในการเรียนรู้จากการอบรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 84.44 ซึ่งครูผู้สอนมีคะแนนเฉลี่ยหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะว่า รูปแบบการนิเทศนี้ได้มาจากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการที่ตรงกับสภาพจริง ทำให้กระบวนการของรูปแบบการนิเทศตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับการนิเทศมากที่สุด โดยมีหลักสูตรการฝึกอบรมที่มีการออกแบบกิจกรรมเป็นระบบมีขั้นตอนชัดเจน มุ่งเน้นให้ครูได้ลงมือฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง และมีการทำงานเป็นทีมให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งก่อนสิ้นสุดการอบรมมีการมอบหมายงานให้ครูผู้สอนปฏิบัติต่อเนื่องในโรงเรียน มีการประชุมวางแผนการนิเทศระหว่างศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียนและฝ่ายวิชาการก่อนการนิเทศ โดยการมอบให้ผู้บริหารโรงเรียนและฝ่ายวิชาการ กำกับติดตามอย่างใกล้ชิด แล้วนำผลงานที่ปฏิบัติมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูด้วยกันในขณะศึกษานิเทศก์มาปฏิบัติการนิเทศแบบสอนงาน เริ่มต้นจากการสร้างบรรยากาศที่ดีแล้วใช้คำถามเชิงบวกจากนั้นจึงชี้แนะแนวทางที่ถูกต้องพร้อมทั้งการให้ดูตัวอย่างของจริง รวมทั้งเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันในเวลาปฏิบัติงานที่มีศึกษานิเทศก์เป็นหลักในการช่วยเหลือครู จึงถือเป็นรูปแบบการนิเทศที่ช่วยให้ครูผู้สอนเกิดการประยุกต์ใช้ความรู้ในการจัดทำหลักสูตรระดับชั้นเรียนและทักษะการนำหลักสูตรไปใช้ได้ที่ดีที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่า การพัฒนาความรู้ของครูโดยการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ มีขั้นตอนชัดเจน และการมีพี่เลี้ยงแบบชี้แนะ ทำให้ครูมีความรู้ความสามารถและสมรรถนะเพิ่มขึ้นส่งผลให้ครูมีความพึงพอใจ

อยู่ในระดับมาก (พิสิษฐ์ แก้ววรรณ เกตุมณี มากมี และสำเนา หมิ่นแจ่ม, 2558: 939 ; วารุณี ลักษณ์โชคดี, 2560: 175 ; วชิรา เครือคำอ้าย และชวลิต ขอดศิริ, 2562: 131)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

รูปแบบการนิเทศโรงเรียนแกนนำการพัฒนาหลักสูตรระดับชั้นเรียน เป็นนวัตกรรมการนิเทศการศึกษาที่พัฒนาให้ครูมีความสามารถในการจัดทำหลักสูตรระดับชั้นเรียนและทักษะการนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้อย่างแท้จริง แต่การนำไปใช้ผู้นิเทศต้องมีความรอบรู้ทั้งเชิงกว้างและเชิงลึกในการพัฒนาหลักสูตรระดับชั้นเรียนเพื่อให้คำแนะนำที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์ รวมทั้งทักษะการนิเทศแบบสอนงานในการกระตุ้นแรงขับภายในของผู้รับการนิเทศให้กล้าที่จะแสดงออกถึงความรู้ความสามารถของตนเอง อันจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครู ผู้นิเทศ และผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญในการพัฒนาจึงควรสร้างความเข้าใจกับผู้บริหารสถานศึกษาก่อนดำเนินการในโรงเรียน นอกจากนี้ ควรมีการเตรียมครูผู้สอนล่วงหน้าให้ศึกษาเอกสารหลักสูตรการฝึกอบรมก่อนดำเนินการพัฒนาตามรูปแบบการนิเทศนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้รับการนิเทศ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยผลการใช้หลักสูตรระดับชั้นเรียนแบบการศึกษาชั้นเรียน (Lesson Study) ในการขับเคลื่อนนวัตกรรมการพัฒนาการใช้หลักสูตรหรือกิจกรรมการเรียนรู้

2.2 ควรศึกษาวิจัยรูปแบบการนิเทศพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมแบบหน่วยบูรณาการด้านพลังงานทดแทนหรือด้านการเกษตรแบบพึ่งพา

ตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายภาครัฐ “การจัดการ เรียนที่ทำให้เกิดการสร้างงานและอาชีพให้กับ
ศึกษาแบบมืออาชีพ” สำหรับสร้างรายได้ระหว่าง ผู้เรียนเมื่อสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เอกสารอ้างอิง

- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2556). *การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กทม.: ประสานการพิมพ์.
- พิสิษฐ์ แก้ววรรณเขตุมณี มากมี และสำเนา หมั่นแจ่ม. (2558). การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียน รู้ตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา. *เอกสารประกอบการประชุมสัมมนา วิชาการการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ (Proceedings) เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 15 ; 23 กรกฎาคม 2558; มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 939-950.*
- ยอดอนงค์ จอมหงษ์พิพัฒน์และคณะ. (2563). *คู่มือการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา: การนำมาตรฐาน และตัวชี้วัดในกลุ่มสาระที่เปลี่ยนแปลง พ.ศ.2560 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สู่อการปฏิบัติในสถานศึกษา*. อุบลราชธานี: กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี.
- รัตนะ บัวสนธิ์. (2556). *การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). พิษณุโลก: สำนักพิมพ์ บัณฑิตกราฟฟิค.
- รุ่งทิพา จันทน์วัฒนวงษ์. (2559). รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรระดับชั้นเรียนที่อิงมาตรฐานตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม, 10(2), 151-162.*
- วชิรา เครือคำอ้ายและชวลิต ขอดศิริ. (2562). การพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะ และระบบพี่เลี้ยงเพื่อส่งเสริมศักยภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารสมาคมนักวิจัย, 24(1), 121-135.*
- วารุณี ลัภนโชคดี. (2560). รูปแบบการพัฒนาครูภาษาไทยโดยใช้กระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, 13(2), 150-181.*
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2554). *ทฤษฎีการประเมิน* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามลดดา.
- สมหวัง พันธะสี. (2564). หลักสูตรการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้ง ให้มีและเลื่อนเป็นวิทยฐานะเชี่ยวชาญ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. *เอกสารความรู้ เรื่อง ศึกษานิเทศก์ผู้นำทางวิชาการ ; 13-17 กันยายน 2564 ; สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา นครปฐม.*
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี. (2562). รายงานผลการนิเทศ ติดตามการขับเคลื่อนคุณภาพ การศึกษาตามนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการปีงบประมาณ พ.ศ.2562 ของโรงเรียนเอกชน. อุบลราชธานี: กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดอุบลราชธานี.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (16 เมษายน 2562). เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการ พัฒนาบุคลากรหลักเพื่อสร้างความเข้าใจเรื่อง การนำมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์และสาระภูมิศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ไปสู่การปฏิบัติ. สืบค้นเมื่อ 6 กรกฎาคม 2563, จาก <http://academic.obec.go.th/newsdetail.php?id=70>
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตรแกน กลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา. (2559). ก. รายงานการวิจัยแนวโน้มสภาพอนาคตการศึกษาและ การเรียนรู้ของไทยในปี พ.ศ. 2573. กรุงเทพฯ: บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด.
- สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา. (2559). ข. แนวทางส่งเสริมเครือข่ายวิจัยทางการศึกษาในการขับเคลื่อน การวิจัยและพัฒนาการศึกษา. กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- แฮนส์, เดวิด เจ. (2555). สถิติ: ความรู้ฉบับพกพา. แปลจาก Statistics: A Very Short Introduction โดย วิโรจน์ รุจิณากุล. หน้า 140. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.